

Takurda-o Bitrus aco

Rem-se r̄o n-me à:

M-zant̄e 1:1-2

Baks un gw̄u-o Shir 1:3-12

Ma-to un she'et-de un ba m-k̄ukop 1:13—2:10

Yo yan-dor depe ye nom da-o ur-k̄oob à 2:11—
4:19

Gwugwer-mo ur-hi mo un yan-dor m-senge ne
5:1-11

Ur-buste 5:12-14

Ur-gas us-kon ne

¹ Me, Bitrus, ko-**yan-Tom YesoKiristi**,* genbe ka takurda-o,

Ha-mo un be-de un hun-ne ye Shir daage untun hamat-ne un hono o-dak ye cakre un dakto o-Pantus, o-Garatiya ne, o-Kapadoki ne, o-Asiya ne komo o-Bitaniya ne à. ² Shir o-Tato, wu dagnu no hun-ne ye un wu, komo Kukt-o muutu no ba **ur-ba'as**. Wu un nom kaane remen no nomote Yeso **Kiristi** o-dorotte komo wu so'osté no un bu-yo un hyo-mo un wu. Um konog Shir 'ye no m-yar, komo wu sengu no m-'ya un gwugwu-mo ur-hur deen.

*Ur-bongon be-de Shir remen
ka sakt-o-o o ya'asu na m-hoog à*

---

* **B̄or-o gaan:1** 1:1 Wu Shir daagne à.

³ Depete a ya'as Shir Tato-o Wan-Koyan na Yeso **Kiristi** ur-bongon remen 'won-de un wu ur-gos-de. Wu ya'ag na mat-o pu-o remen ka sakt-o-o ya'asu na m-hoog à, bo wu 'yonse Yeso **Kiristi** be-de ut-marimar à. ⁴ Komo wu 'ye no cim-yo un ba m-sabre, yo a wum ko yo naase á, essusse n-Ton shir. ⁵ Remen sher-m no, Shir a 'er no un beeb-de un wu har no gokste ka gwu-o ro zongse o rwuunte ho-de ur-kom à. ⁶ Un yo ka nom no o-zak deen, ko de nomte, ya o-da hiin noa tuw un swo ur-koob de ut-meger go-us-go à. ⁷ Da-o no senge m-dore Yeso n-me ur-koob à, yo kute hun-ne unze no shereg Yeso gun gun. Hun-ne m-zwo un zinariya n-me o-ra remen ye rwuunte kar kar. Kang-o gaan, koob-ur no ro untun ka ra-o, amba noa rwun kar kar, komo sher-m no aragte zinariya. Da-o Yeso **Kiristi** muune à, Shir a m-seps no wu 'ye no m-sek deen remen no shereg be-de un wu. ⁸ Ko de nomte no wet Yeso m-hyan á, amba no wu m-was. Ko de notte wu m-hyan m-moka á, komo no shereg be-de un wu. Komo yatt gom-to he m-hoks m-rwor bo no ro o-zak, un zak-o rwuune be-de Shir á. ⁹ Noa ships ka zak-o remen no m-goks un yo no tuute yish un sher-m no à, gwu-o un kukt-o no.

¹⁰ Um conog m-ruru no ma-to ka gwu-o. Yan-rwor un Ma-to Shir ye rworog bo yar-m he m-haan be-ur no à, komo ye hoob ur-bon ne. Ye rwog yish komo ye tu yish, ye hyenet cas bo a he no m-gu à. ¹¹ Ye cituru Shir ma-to un ka da-o komo yo kore unze yo rwo'e **Kiristi** m-haan. Kukt-o **Kiristi** o ro n-me un ye, komo o rure ye

bɔ **Kiristi** he m-swɔ ɔr-koɔb ka da-de ne a 'ye wu m-seps mo he m-dond à. ¹² Amba Shir kutute ká **yan-Rwor un Ma-to Shir** ye unze, ye ro no m-nome m-guw ba hi un de un ye á. Ka rem-se ye rwore n-ga à mosse un **Kiristi** ne, m-moka ye ken hun-ne ye rurutu no **Ma-to m-Rerem** un bu-yo un **Kukt-o Shir**, o a tomne rwuun-mo n-Ton un shir à. Ka nip-o o mosse un bɔ Shir ruru na ne à, o yan-tom ye Shir cone m-byarag à.

M-she'et untun hun-ne ye Shir

¹³ Remen kaane, she'et no zongse no nomot riio yo ur-bon, no garamse hi un no. Rwo no sakt-o no kap be-de un yar-mo a he no m-ya da-o Yeso **Kiristi** he m-rwuun à. ¹⁴ Nom no untun yakar-ye o-dorotte. No yage hoog-m no heet no be-de un rem-us yo-se se no rotte ba no un nap á. ¹⁵ Amba bɔ ká wu agu no ro ba m-kuɔp à, ma'as no ba m-kuɔp n-me un koyan yo no m-nom à. ¹⁶ Nom no kaane remen **Mosa** geneg yo Shir zee à: "She'et no ba m-kuɔp, remen kaane um ro ba m-kuɔp."†

¹⁷ Nom no kaane bɔ no un aag un Tato-o n-Ton wan-piishe un ko wu ke net-wu ut-ma hond hond un yo wu nome ne à. Dek no hoog-m no untun hamat-ne un kà hono o-dak o un sekemse-mo un wu un hoge un gyer-o un wu ne. ¹⁸ Remen no nepse unze Shir un rur no remen wu guut no be-de un she'et-de o-hwaa de tat-ne no ye n-ga yoosu no à. Wu un rur no un bu-yo un top-o un zinariya ko azorpa á. Zinariya, azorpa ne,

† **Bɔr-o gaan:16** 1:16 Hyen komo: Rewi 11:44-45; 19:2; 20:7.

ye ba m-ta á. ¹⁹ Amba Shir ʉn rur nɔ ʉn hyó-m **Kiristi**, ka ca-yo ʉn ba ʉr-dakka yo komo ka yo ʉn ba ʉt-ri'in yo. ²⁰ Shir ʉn dagan **Kiristi** cin ba a ro nɔmɔg hono o-dak. Amba Shir rʉwʉntɛ wʉ á, sɛ ʉn ka ho-to ʉr-kɔm to rem nɔ. ²¹ ʉn bu-o Yɛso nɔ m-shɛr be-dɛ Shir, ɔ 'yonse wʉ be-dɛ m-mar à, komo a ya'ʉrʉ wʉ ʉt-gɔs ʉn cɔw-yo m-sɛkɛmse. Yo rʉwɔ'e nɔ rʉ'ʉt shɛr-m nɔ o-sakto nɛ be-dɛ Shir.

²² M-mɔka nɔ mustɛ hi ʉn nɔ ba ʉt-ri'in ʉn dɔrotte-ɔ o-nip remen nɔ kumut was-m ɔr nɔ nɛ. Was nɔ ɔr nɔ nɛ cin ʉn hur-ʉr nɔ, komo ʉn hur-ʉr pus-dɛ nɛ. ²³ Remen Shir ja'astʉ nɔ mat-o pu-ɔ komo, ba ʉn go-ye rɔ m-sabre á, amba ye rɔ m-she'et har kɔyan nomot be-dɛ ʉn Ma-to Shir ɔ ʉn hoog à. ²⁴ Ma-to Shir zeeg,

“Hun-nɛ rɔ m-'hwɔ ʉntʉ ʉt-gwɔ,
komo sɛps-mɔ ʉn ye rɔ m-ta ʉntʉn mɔk-to
o-kɔt.

Gwɔ-ʉt rɔ m-'hwɔ kaw, komo mɔk-ʉt rɔ m-zoose.

²⁵ Amba ma-ʉt Wan-Koyan rɔ m-ɛs har da-ɔ ba m-ta.”‡

Hun-nɛ kɔ'otʉtʉ nɔ ka **Ma-to m-Rerem** to.

Bɔr-ʉs yoor

¹ Remen kaane, ru nɔ cɔw-yo ʉt-yage, nɔ yage raks ʉn hun-nɛ, komo nɔ cir m-nom o-nip. Yagu nɔ ʉr-shoob kɔ nɔ rʉrɛ ye ken myet-mɔ ʉn kɔ to ke gon ma-ʉt yo-to to. ² ʉntʉn yan-yaar pu-ye, hoob nɔ yɔw-mɔ o-Kukt mɔ m-kyukyaw remen

‡ **Bɔr-o gaan:25** 1:24-25 Hyen komo: Isha 40:6-8 (ʉt-Girik).

mō bō'ossuté nō be-de un gwū nō. ³ Nō be'este nō nepste Wan-Koyan rō ur-bon ne.*

Kiristi rō ta'ar-de un hoog

⁴ Haan nō be-ur Yeso **Kiristi**. Wu rō ta'ar-de un hoog de hun-ne ginme à, amba Shir dak wū komo wū 'ye wū ut-gos deen. ⁵ Komo ya nō rō untun ta'ar-to un hoog, to a meete hur-o o-Kukt à. Nō waragte buug-de un yan-**Cow un kon-se Shir** ye un ba m-kukop, nō sekete **seke**-to o-Kukt un bu-o Yeso **Kiristi**. Shir rō m-goks gon ka **seke**-to. ⁶ Ka to rō bō Shir zee un Ma-to un wū à:

“Gwot, um shereg ta'ar-de ut-ma o-Urusharima† de m-daage un caari-mō m-seps à.

Kap bō un wū shere un de à
wua nom m-'e á.”‡

⁷ Be-ur nō, nō ye shere un wū à nō nape gō un seps-mō Shir ya'ū wū à. Amba ka ye gini wū à. Ma-to Shir zeeg,

“Ka ta'ar-de ya-ut-ma jore à,
de waragte de jiish kō de ke ta'ar-de
un be-de ut-ma.”§

⁸ Ma-to Shir zeeg,

“Ka ta'ar-de rō m-rwō ur-pukse,
komo de rō ye m-hees remen cikt-de un ye.”*
Ye rō m-pukse remen ye yagute o-dorotte un Ma-to Shir, o yette m-oos un kwukwur-de Shir cooge remen un gō un ye à.

* **Bqr-qs yoor:3** 2:3 Hyen komo: Bōng 34:8. † **Bqr-qs yoor:6** 2:6 ut-Girik: o-Sihiyona. ‡ **Bqr-qs yoor:6** 2:6 Hyen komo: Isha 28:16 (ut-Girik). § **Bqr-qs yoor:7** 2:7 Hyen komo: Bōng 118:22.

* **Bqr-qs yoor:8** 2:8 Hyen komo: Isha 8:14-15.

⁹ Amba nɔ, Shir ʉn daag nɔ hun-nɛ kashi, buug-de yan-**Cow ʉn kɔn-se Shir**, hun-nɛ yɛ ba m-kukop, hun-nɛ yɛ Shir, remen nɔ nomotɛ wu ʉr-bongon. Wu rwuntutu nɔ be-de o-comb, wu hantu nɔ be-de m-cucas.† ¹⁰ N-ga a ro hwoog nɔ be-de ʉn hun-nɛ yɛ Shir á, amba m-moka nɔ rɔ hun-nɛ yɛ Shir. N-ga Shir ro m-hogɛ ʉn 'won-ʉr nɔ á, amba m-moka Shir ɔ hogɛ ʉn 'won-ʉr nɔ.‡

She'et nɔ untun yan-guw-mɔ Shir

¹¹ Nɔ yan-yen-de nɛ, mɛ nɔ m-kyewɛs, untun yan-dak-o hɔr-o, hamat-nɛ ʉn ka dak-o, gin nɔ ka rem-ʉs yɔ-se, se rɔ ʉr-gun ʉn hoog-m nɔ à.

¹² Nɔm nɔ ceen nɔ she'ettɛ ʉr-bon nɛ n-mɛ ʉn yan-bɔr-ʉs nɔ yɛ shere o-nip á. Komo kɔ yɛ gut nɔ gwot-o ʉn yan-nɔm ʉn rem-ʉs yɔ-se, yɛa hyenes she'et ʉn nɔ ʉr-so-de. Yɛa seps Shir da-o wu he piishe ʉn hono o-dak ʉt-ma à.

O-dorotte be-de ʉn gwomo-ne

¹³ Nɔm nɔ o-dorotte rem Wan-Koyan ʉn kɔ ɔ ke **karamsa**-o a ya'ase remen hun-nɛ, ɔ rwuune be-de ʉn gwomo-to ʉn ko-gwomo à. ¹⁴ Nɔ nome gwomo-nɛ o-dorotte, remen gwomo-de o-dak kap Shir ɔ tomnu de, de ye'et yan-koob-de o-dorotte ʉr-koob komo de bum hun-nɛ yɛ nome rii-yo ʉr-bon à. ¹⁵ Remen kaane Shir cone nɔ nom rii-yo ʉr-bon. Da-o nɔ nome rii-yo ʉr-bon à, ká raag-nɛ yɛ, yɛ nape **Kiristi** á, yɛa hoks m-zɛɛ kɔ rii á. Yɛa hoks m-kum rem-se ʉr-geeg á. ¹⁶ She'et

---

† **Bɔr-ʉs yoor:9** 2:9 Hyen komo: Rwu 19:5-6; Isha 43:20 (ʉt-Girik); Rwu 19:5; Kara 4:20; 7:6; 14:2; Titu 2:14; Isha 43:21; Isha 9:2. ‡ **Bɔr-ʉs yoor:10** 2:10 Hyen komo: Hose 2:23.

nɔ sasa, amba myet ʊn kaane ne, nɔ hyan nɔ rɔ sasa nɔ cʊw nom ʊn rii yɔ-yo á. ʊn sʊge-de ʊn kaane ma, she'et nɔ untʊn yan-gʊw-mɔ Shir. ¹⁷ 'Ya nɔ kɔwan m-sek. Komo nɔ kute hun-ne ye Shir kashi m-was. Gyɛr nɔ Shir, 'ya nɔ ko-gwɔmo ʊt-gɔs.

Sha-mɔ ʊn swɔ-ʊr kɔɔb-ʊr Kiristi

¹⁸ Gʊw-ne, se nɔ nɔme yan-hur-ʊt nɔ o-dɔrotte nɔ 'ye ye m-sek koyanda. Nɔm nɔ yo ka, ba be-de ʊn ye rɔ m-hoge ʊr-'won ʊn gwugwer-mɔ ʊr-hi ne cot á, amba kap ʊn yan-men-ʊt jaas-tɔ ne. ¹⁹ Shir rɔ gwugwu ʊn nɔ ne da-ɔ nɔ nɔme rii-yo nɔ nape yo rɔ hond hond, komo nɔ geeg ʊt-men ʊn 'mɔ ʊr-hur ne ʊn kɔɔb-de a nɔ m-'ya ba nɔ ʊn nɔm rii à. ²⁰ A 'ye nɔ ʊr-kɔɔb remen nɔ nɔmog rii-yo ba ʊr-bon, nɔ kum ɔ ka rii á. Amba Shir a 'ye nɔ ʊr-hɔ, ʊrege nɔ swɔog ʊr-kɔɔb ʊn 'mɔ ʊr-hur ne remen nɔ nɔmog rii-yo ʊr-bon, remen kaane Shir cone. ²¹ ʊn kaane, Shir agu nɔ remen **Kiristi** swɔog ʊr-kɔɔb rem nɔ. Wʊ yaksutu nɔ m-sha, depete nɔ dore bu-yo ʊn wʊ.

²² “**Kiristi** nɔm **ʊr-ba'as** á,

Wʊ raks hun-ne á.”§

²³ Kɔ de nomte a pyapurtu wʊ à, wʊ muut ʊt-reeb á. Komo da-ɔ wʊ swɔ ʊr-kɔɔb à, wʊ waksu ye ʊt-ma á. ʊn sʊge-de ʊn kaane ma, wʊ shereg be-de Shir, wʊ nape piish ʊt-ma à.* ²⁴ **Kiristi** sawag nʊ-se ʊn **ba'as-ʊt** na ʊn wʊr-ɔ ʊn wʊ. A kamag wʊ o-kan remen a yagutɛ nɔm **ʊr-ba'as** komo a cirit kashi ʊr-she'et. Shir taasʊ ka

§ **Bɔr-ʊs yoor:22** 2:22 Hyen komo: Isha 53:9. * **Bɔr-ʊs yoor:23** 2:23 Hyen komo: Isha 53:7.

hoog-mo mo un **ba'as**-ut no remen hoog-m Yeso. ²⁵ No ro egussute untun yege-ca, amba m-moka no muunte be-de un wan-Ruut-m no un wan-Gut-de un hoog-m no ne.†

Bor-us tet

Campo-ne un ne'a-ne ne

¹ Kaane komo ne'a-ne, nomo no campo no ne o-dorotte. Nom no kaane komo urege campo no sher un ma-ut **Kiristi** á. Urege campo no ne hyanag bon-de un ka bu-yo notte ur-she'et à, yea goks **Kiristi**, ba no un nomo ye ut-ma.* ² Ka campo-ne yea goks Yeso da-o ye hyene she'et-ur so-de un hoog-m no komo no 'ye ye ut-gos. ³ Taase no muut ur-hi be-de un ga-se ur-bon ko rii-se un cor-se ur-bon ko gund-to un hwor á.† ⁴ Un sugede un kaane ma, yo depe à, nom no ayewe-to ur-hur un gwugwer-mo ur-hi, komo m-tetemb ne. Gon ka ayewe-to ro m-gos, komo Shir ro to m-hwo un be-ur kashi. ⁵ Un go un ka cow-yo ne'a-ne so-ye ye n-ga ye esse sakt-o un ye be-de Shir à, kume hi un de un ye ut-ayewe. Ye ya'ag campo un ye ne ut-gos. ⁶ Untun **Saratu**, wu nome **Ibrahi** o-dorotte komo wu eeg wu “Rwoog-o re” à. No ma yakar-ye un wu ye, urege no ro m-nom yo depe à komo no yage ko yo ke rii-yo 'ye no o-gyer á.‡

† **Bor-us yoor:25** 2:24-25 Hyen komo: Isha 53:5-6 (ut-Girik).

* **Bor-us tet:1** 3:1 Hyen komo: Apis 5:22; Koro 3:18. † **Bor-us tet:3** 3:3 Hyen komo: 1Tim 2:9. ‡ **Bor-us tet:6** 3:6 Hyen komo: Taka 18:12.

⁷ Kaane ma campo-ne, se no nom barag-se ur-bon remen ne'a no ne. Hyen no ye ut-gos ne, remen ye rott ur-beeb bo no ro á. Baks no, Shir ya'ag ne'a-ne yar-mo un wu komo remen ye kumut hoog-m ba m-ta un no ne. Remen kaane, nomu no ne'a no ne bo depe à, taase yo ken yo tuw no yo wen kon-us no. §

Swor ur-koob remen nom un rii kashi

⁸ Ur-kom, kap she'et no m-sok ne un or no ne ne, ko wu ke wu hyen or un wu rii-yo m-was. No hyen ur-'won un gwugwer-mo ur-hi ne. ⁹ No top men-ut jaas-to un men-ut jaas-to ko ur-reeb n-te ur-reeb á, se de no kone go un ka net-wu o-kwum, remen kaane o Shir egte no wu ye'et no o-kwum.* ¹⁰ Ma-to Shir zeeg, "Bon net-wu cone m-hoog

komo wu hyen ho-to ur-bon à,

Se wu doste rem-de un wu be-de un tep u jaas-o komo wu dos nu-o un wu be-de ut-raks.

¹¹ Wu ho'os cow-us yo-se

komo wu nom rii-yo ur-bon yo depe à.

Wu hoob cow-yo un ba ut-ween wu dore yo.

¹² Wan-Koyan ro un 'er-de un ye nome kashi un rii à,

komo wu ro m-ke'e un kon-se un ye ut-to.

Amba wu ro m-tuke un

yan-men-ut jaas-to o-cin."†

¹³ Urege no m-senge no nomot rii-yo ur-bon, hun-ne deen a hogusse no m-hoog á. ¹⁴ Amba

---

§ **Bor-us tet:7** 3:7 Hyen komo: Apis 5:25; Koro 3:19. * **Bor-us tet:9** 3:9 Hyen komo: Mati 5:43-44. † **Bor-us tet:12** 3:10-12 Hyen komo: Bong 34:12-16 (ut-Girik).

myet un kaane ne, urege no un swo ur-koob remen no m-nom un rii-yo ur-bon, Shir a 'ye no o-kwum. "Taase no hoge gyer-o un yo ye ro mgyer a, ko komo no was un yo hun-ne zee yea nom ne a." ‡ 15 Ya no **Kiristi** ur-be un hur-ur no komo wu warag Gos-wu wu un hoog-m no. She'et no zongse no shest da-o wu ken wu citu no ma-to un sakt-o no. Amba nom no kaane un gwugwer-mo ur-hi un 'ya m-sek ne. §

16 Amba shas no ye un gwegwer-mo ur-hi, ut-gos ne. Nom no rem-se ur-bon bo hur-ut noa kaps no a. No jar o-jar no nom rii-yo ba ur-bon a, remen ka ye ro no m-tan o-yo yo a, ye hyenet m'e remen no ye ma Kiristi ye. 17 A jiish ur-bon urege con-mo Shir mo no su ur-koob remen no nomog rii-yo depe a otte no su ur-koob remen nom un rii yo-yo a. 18 **Kiristi** marag o-gaan cot remen **ba'as-ut** na. Wan-ba-**ur-ba'as** marag remen ya-ut-**ba'as**. **Kiristi** nomog yo ka remen wu he no m-heet be-de Shir. A hoog wur-o un wu, amba a muuturu Kukt-o un wu un hoog ne. 19 Un bu-yo **Kukt-o ShirKiristi** haag wu rworuru Ma-to Shir be-de un kukt-to a ka'e m-guw a. 20 Ye nomute Shir koob-de o-dorotte n-ga n-ga, amba Shir hakkurte un ye ne har un da-o **Nuhu** ro un shaab-o o-hat a, remen Shir a rees hono o-dak m-ho. Hun-ne eer a gu'e un ka hat-o, ye ruwe keez keez un ka ho-mo.* 21 Ka ho-mo napa-o un bo a yo'osu no m-ho mo gu no m-moka a. Komo ba dos ut-ri'in to o-wur cot a, amba un waktune

‡ **Bqr-qs tet:14** 3:14 Hyen komo: Isha 8:12; Mati 5:10.

§ **Bqr-qs tet:15** 3:15 Hyen komo: Isha 8:13. * **Bqr-qs tet:20** 3:20 Hyen komo: Taka 6:1—7:24.

ne mo Shir un hur-ur gaan. Shir guug no un bu-
yo un ine-m Yeso **Kiristi**. ²² **Kiristi** ro m-moka
n-Ton, so un re-de Shir. **Yan-tom-ye Shir**, ut-
gwomo, komo m-'wons ne kap ro un kom-to un
wu.

Bor-us nass

M-sheer be-de Shir

¹ Bo **Kiristi** swo ur-koob un wur-o un wu à, m-
moka se no she'et zongse no suut ur-koob bo wu
swo de à. Me un zee kaane remen bo un wu swo
ur-koob un wur-o un wu rem **Kiristi** à, kutute
na unze wu 'yarag ka **ba'as-de** wu nome n-ga
à. ² Komo kutute na unze ka net-wu waktunte
wu yage yo wu ro m-con à, komo wu ro m-con
wu nome Shir o-dorotte har un ta-de un hoog-
mo un wu. ³ No regussute no naasute o-da deen
n-ga, no un hoge un rerem-mo un go un she'et-
de hun-ne ro m-she'et à ye nape Shir á. No un
hoge un rerem-mo un saw-to m-'e, un yish-ye ye
o-yoor ne, un susuur ne, un biki-to m-swo ne, un
taw-to o-ás ne, har un guw-mo us-toog ne. ⁴ M-
moka nay no ne ye n-ga hyanag ut-hyat yo hante
no yagute gam-o ur-hi un ye ne be-de un nom
un rem-us yo-se à. Remen kááne komo ye ro no
ut-reeb. ⁵ Amba yea shes Shir wu ro un piishe
un yan-hoog un margan-ne ne ut-ma à. ⁶ Yo yo
rwo'e a rurut **Ma-to m-Rerem** har be-de un ye ro
margan-ne m-moka à. Ko de nomte à a piishitu
ye ut-ma o-wur untun ko wu ke net-wu, amba m-
moka ye ur-she'et un Shir ne un bu-yo un **Kukt-o**
Shir.

⁷ Ta-de un ko yo ke rii-yo nomoste yow yow. Remen kaane rwō nō ur-hur sak, nō garamse hi un nō remen nō hoksté us-kōn. ⁸ Yo jiishe kap à, se nō kute or nō ne m-was deen, remen was-m rō un bite moor-to ut-**ba'as** to ye nome na à.* ⁹ Nō barke hun-ne un hur-ut nō ba us-hwumug. ¹⁰ Shir ya'ag ko wu ke wan-dor wu m-yar, unze net-wu hoks m-nom yo ken rii-yo remen wu guut yan-dor. Shir ya'ag ká yar-mō, remen kaane a mure nō ká yar-mō un cōw-yo depe à. ¹¹ Urege wu ken wu rō ut-ma, se wu nom untun wu rō m-rwor un Ma-to Shir à. Urege a ya'ag wu ken yar-mō un gu un hun-ne, se wu nom un beeb-de Shir ya'u wu à. Remen un ko yo ke rii-yo Shir a kum ur-bongon rem Yeso **Kiristi**. Me us-kōn hun-ne a 'ye Shir m-seps, ut-gwomo ne, ba m-ta. **Amin.**

Swō ur-koob remen dor Yeso

¹² Nō nay-ne re, taase nō hyen ut-hyat un koob-de nō m-swō à sa o zee rii pu-yo koru nō. ¹³ Amba nom nō o-zak, remen nō m-swō ur-koob bo **Kiristi** swō de à. Remen noa nom o-zak deen da-o wu he m-muun un seps-mō un wu ne à. ¹⁴ Urege a pyapurtu nō remen jin-ur **Kiristi**, nō ya-o-kwum-ye, remen Kukt-o m-seps, un o Shir ne rō be-ur nō. ¹⁵ Urege nō swōog ur-koob, taase de nom remen nō hoog net, ko ur-hyow, ko ne yo ken rii yo-yo, ko o-hebe gwuw. ¹⁶ Nō hoge 'e-mō un swō ur-koob remen nō **yan-dor Yeso** á. Un suge-de un kaane ma, bom nō Shir remen nō ye ma **Kiristi** ye. ¹⁷ Da-o nomoste o Shir hette

* **Bqr-qs nass:8** 4:8 Hyen komo: Swōo 10:12.

piishe un hun-ne ye un wu ut-ma à. Komo urege piish un ma-to un wu takante be-ur na. ¿Ya he kor un ye yage nome un ma-to un wu o-dorotte **Ma-to m-Rerem** to Shir?

18 “Urege kashi un hun-ne possute un yish jaas-ye,

¿ya he m-kor un ye nape Shir ne á un **ya-ur-ba'as** ne?”†

19 Remen kaane, ka ye ro un swo ur-koob remen dorotte-o Shir à, ye senge nom un rii-yo depe à. Komo ye bup Shir kom-ut yoor, remen Shir kashi-wu, wu nome o-dak o-Ton ne.

Bor-us taan

Sek-ye un beeb-ye ne

1 Um conog m-do sek-ye no jaab-o ut-men. Me abre ko-sek, me wu hyane bo **Kiristi** swo ur-koob à. Komo kané co a wong seps-mo un wu un me ne da-o a he na mo m-kute à. 2 Warag no yangut-de un kur-o Shir bobsu no à. No nom m-guw untun ya-ur-gut ba ye a gakte á, amba un con-mo ut-men, bo Shir cone no warag à. Nom no kaane ba remen gop-de un hwor á amba un con-mo ut-men.* 3 Ka ye Shir bobsu no à, no sawsu ye us-nu á, amba kute no ye bu-yo ur-bon. 4 Amba da-o Yeso ko-Gwomo-wu un ya-ut-Gut woone noa goks gond-o un seps-mo un wu, oa naase á.

5 No beeb-ye kap, nomo no sek-ye o-dorotte. Ko wu ke wu gweregse or un wu ur-hi. Ma-to Shir zeeg,

† **Bor-us nass:18** 4:18 Hyen komo: Swoo 11:31 (ut-Girik).

* **Bor-us taan:2** 5:2 Hyen komo: Yoha 21:15-17.

“Shir rɔ m-'yar ʊn yan-nʊ-mɔ ʊr-hi,
 amba wʊ rɔ ʊn 'ya ʊr-hɔ
 be-de yan-gwegwer-mɔ ʊr-hi.”†

6 Gweregse nɔ hi ʊn nɔ ʊn kʊs-o ʊn caari-to ʊt-kom to ʊr-beeb to Shir, remen da-o wɔ wo'e wʊa 'ye nɔ m-sɛk ʊn co.‡ 7 Shir ɔnɔg nɔ, remen kaane, heetu nɔ wʊ bɔ ʊn yo rangsu nɔ à.

8 Garamse hi ʊn nɔ, nɔ she'et zongse komo yish hoog-ye. Wan-yage-ʊt nɔ, **ko-Gwomo-wʊ ʊn ya-ʊt-kot**, wʊ rɔ ʊt-dwʊm ʊntʊn o-zur o-kot, yo rɔ ʊt-tʊw ʊn hoob-o ʊn wʊ yo he m-hɔ à. 9 Kwangu nɔ wʊ, nɔ she'et ʊr-beeb ne ʊn sher-m nɔ. Nɔ nepste hono o-dak kap ɔr nɔ ne **yan-dor Yeso** rɔ m-swɔ ʊr-koob bɔ nɔ rɔ m-swɔ à.

10 Shir guug na ʊn kɔ yo ke bu-yo. Wʊ daagu na remen wʊ wongtɛ seps-mɔ ʊn wʊ ʊn na ne. Ka seps-mɔ rɔ m-she'et ba m-ta. Wʊa wong-mɔ ʊn na ne remen a dorute Yeso **Kiristi**. Nɔ sʊ ʊr-koob m-mɔka, amba ʊjime o-da hiin, Shir a muut nɔ hond hond, wʊ sher nɔ komo wʊ tor nɔ ʊr-beeb ne. 11 Me ʊs-kɔn ʊnze Shir a nom ʊt-gwomo ʊr-beeb ne har da-o ba m-ta. **Amin**.

Gas-de ʊr-kɔm

12 ʊn beeb-ʊr Siras§ ɔr na ko-yan-ess ʊt-ma à, ʊm genbe nɔ ka takurda-o o-kotton remen ʊm ye'et nɔ beeb-de ʊs-rwʊn komo ʊm rʊrʊ nɔ, ʊnze yo ka yar-mɔ Shir mɔ. Remen kaane sher nɔ m-'wɔns ne be-de ʊn ká yar-mɔ.*

---

† **Bɔr-ʊs taan:5** 5:5 Hyen komo: Swɔɔ 3:34 (ʊt-Girik). ‡ **Bɔr-ʊs taan:6** 5:6 Hyen komo: Mati 23:12; Ruka 14:11; 18:14. § **Bɔr-ʊs taan:12** 5:12 ʊt-Girik: Sirabanus. * **Bɔr-ʊs taan:12** 5:12 Hyen komo: Sɛng 15:22,40.

13 Yan-dor Wan-Koyan ɔn dak-o o-**Babira** ye a daage mosse ɔn nɔ ne à rɔ nɔ m-gas. Kaane ma wà re Markus n-me ɔn **Kiristi**, rɔ nɔ m-tɔmbe ɔn gas-de ɔn wu.† 14 Gas nɔ ɔr na ne ɔn gamat-de m-was. Me ɔs-kɔn Shir 'ye ko wu ke wu rɔ be-ɔr nɔ à gwugwu-mɔ ɔr-hur, ye rɔ n-me ɔn **Kiristi** à.

---

† **Bɔr-ɔs taan:13** 5:13 Hyen komo: Seng 12:12,25; 13:13; 15:37-39; Koro 4:10; Pmɔn 24.

ut-Hun New Testament

Hun-Saare: ut-Hun New Testament New Testament

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hun-Saare

Contributor: WBT Central Zone

© 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc. in cooperation with the Ut-Hun Bible Translation Project All rights reserved. The New Testament in ut-Hun (Eastern Dukawa)

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

4b40cd80-7cb8-5d3d-8563-557f030f99d7